

USTAWA
z dnia ... 2009 r.
o samorządzie pielęgniarek i położnych

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków.

2. Samorząd zawodowy pielęgniarek i położnych, zwany dalej „samorządem”, reprezentuje zawodowe, społeczne i ekonomiczne interesy tych zawodów.

3. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swych zadań i podlega tylko przepisom prawa.

4. Przynależność pielęgniarek i położnych do samorządu jest obowiązkowa.

5. Jednostkami organizacyjnymi samorządu posiadającymi osobowość prawną są:

- 1) Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych;
- 2) okręgowe izby pielęgniarek i położnych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) izbie - należy przez to rozumieć okręgową izbę pielęgniarek i położnych i Naczelną Izbę Pielęgniarek i Położnych;
- 2) radzie - należy przez to rozumieć okręgową radę pielęgniarek i położnych i Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych;
- 3) okręgowym zjeździe, okręgowej radzie, okręgowym sądzie i okręgowym rzeczniku - należy przez to rozumieć odpowiednio - okręgowy zjazd pielęgniarek i położnych, okręgową radę pielęgniarek i położnych, okręgowy sąd pielęgniarek i położnych i okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej;

- 4) Krajowym Zjeździe, Naczelnej Radzie, Naczelnym Sądzie i Naczelnym Rzeczniku - należy przez to rozumieć odpowiednio Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych, Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych, Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych oraz Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej;
- 5) rzeczniku odpowiedzialności zawodowej - należy przez to rozumieć okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej i Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej;
- 6) sądzie pielęgniarek i położnych - należy przez to rozumieć okręgowy sąd pielęgniarek i położnych i Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych;
- 7) zawodzie – należy przez to rozumieć zawód pielęgniarki lub położnej;
- 8) państwie członkowskim Unii Europejskiej - należy przez to rozumieć również państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederację Szwajcarską;
- 9) obywatelach państw członkowskich Unii Europejskiej - należy przez to rozumieć obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze gospodarczym lub Konfederacji szwajcarskiej, oraz członków ich rodzin.

Art. 3. 1. Zadaniem samorządu jest w szczególności:

- 1) sprawowanie pieczy i nadzoru nad należytym wykonywaniem zawodu;
- 2) ustalanie i upowszechnianie zasad etyki zawodowej oraz sprawowanie nadzoru nad ich przestrzeganiem;
- 3) ustalanie standardów zawodowych i standardów kwalifikacji zawodowych obowiązujących na poszczególnych stanowiskach pracy;
- 4) opiniowanie programów kształcenia zawodowego;
- 5) współdziałanie w ustalaniu kierunków rozwoju pielęgniarstwa i położnictwa;
- 6) integrowanie środowiska pielęgniarek i położnych;
- 7) obrona godności zawodowej;
- 8) reprezentowanie i ochrona zawodu;

- 9) udzielanie informacji na temat uznawania kwalifikacji zawodowych, uregulowań prawnych dotyczących ochrony zdrowia, ubezpieczeń społecznych oraz zasad etyki zawodowej w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu;
- 10) zajmowanie stanowiska w sprawach stanu zdrowia społeczeństwa, polityki zdrowotnej państwa oraz organizacji ochrony zdrowia;
- 11) edukacja zdrowotna i promocja zdrowia oraz ochrona środowiska;
- 12) współpraca z towarzystwami naukowymi, szkołami wyższymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi w kraju i za granicą;
- 13) współpraca z samorządami i organizacjami pielęgniarek i położnych za granicą oraz samorządami innych zawodów medycznych w kraju;
- 14) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych i innych form pomocy materialnej dla pielęgniarek, położnych;
- 15) zarządzanie majątkiem własnym;
- 16) prowadzenie działalności wydawniczej;
- 17) uznawanie kwalifikacji pielęgniarek i położnych będących obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, zamierzających wykonywać zawód pielęgniarstwa lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 18) prowadzenie rejestrów na podstawie ustawy z dnia ... 2009 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej.

2. Samorząd wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

- 1) stwierdzanie i przyznawanie prawa wykonywania zawodu oraz prowadzenie rejestru pielęgniarek i rejestru położnych;
- 2) opiniowanie i przedstawianie wniosków w sprawie warunków wykonywania zawodu oraz ich negocjowanie;
- 3) opiniowanie i wnioskowanie w sprawach kształcenia zawodowego;
- 4) uczestnictwo jego przedstawicieli w komisjach konkursowych na kierownicze stanowiska w zakładach opieki zdrowotnej o ile odrębne przepisy przewidują taki obowiązek;
- 5) udział w kształtowaniu i stosowaniu prawa w zakresie dotyczącym ochrony zdrowia i zasad organizacji opieki zdrowotnej;
- 6) orzekanie w zakresie odpowiedzialności zawodowej;

7) wykonywanie innych zadań zleconych przez organy władzy publicznej, w szczególności przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 9, Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych może tworzyć w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia ośrodki informacyjno-edukacyjne.

4. Uprawnienia samorządu wymienione w ust. 2 pkt 2 nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z odrębnych przepisów.

Art. 4. 1. Członkami samorządu są pielęgniarki i położne, które mają prawo wykonywania zawodu i są wpisane do rejestru prowadzonego przez właściwą ze względu na miejsce wykonywania zawodu okręgową radę.

2. Pielęgniarka, położna staje się członkiem samorządu z dniem wpisania do rejestru, o którym mowa w ust. 1.

3. Pielęgniarka, położna przestaje być członkiem samorządu z dniem skreślenia z rejestru, o którym mowa w ust. 1.

4. W razie zgłoszenia zamiaru wykonywania zawodu na obszarze działania dwóch lub więcej okręgowych izb, pielęgniarka, położna jest obowiązana dokonać wyboru okręgowej izby, której będzie członkiem.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, pielęgniarka, położna składa wniosek o wykreślenie jej z dotychczasowego rejestru wraz z informacją o dokonanym wyborze okręgowej izby, której chce zostać członkiem.

6. Po otrzymaniu uchwały o skreśleniu z rejestru z dotychczasowej okręgowej izby pielęgniarka, położna składa wniosek o wpis do rejestru wybranej przez siebie okręgowej izby.

7. Przepisów ust. 5 i 6 nie stosuje się, jeżeli pielęgniarka, położna pozostaje członkiem dotychczasowej okręgowej izby.

8. Pielęgniarka, położna w przypadku wykonywania zawodu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa wniosek o wykreślenie jej z rejestru wraz z informacją o miejscu wykonywania zawodu.

9. W przypadku zmiany granic województw dokonanej zgodnie z ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. Nr 96, poz. 603, Nr 104, poz. 656, z 1999 r. Nr 101, poz. 1182 oraz z 2001 r. Nr 45, poz. 497),

pielęgniarki, położne wpisane do rejestru okręgowej rady działającej przed zmianą tych granic zostają z urzędu wpisane do rejestru okręgowej rady, na obszarze której po zmianie granic województw, będą wykonywać zawód, a przypadku niewykonywania tego zawodu – zamieszkują.

Art. 5. 1. Członkowie samorządu są obowiązani:

- 1) postępować zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz zasadami wykonywania zawodu określonymi w ustawie z dnia ... 2009 r. o zawodach pielęgniarki i położnej;
- 2) sumiennie wykonywać obowiązki zawodowe;
- 3) przestrzegać uchwał organów izb;
- 4) regularnie opłacać składkę członkowską.

2. Członkowie samorządu mają prawo:

- 1) wybierać i być wybierani do organów izb, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 1-3 i 5;
- 2) korzystać z pomocy izb w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz w zakresie ochrony właściwych warunków wykonywania zawodu;
- 3) korzystać z ochrony i pomocy prawnej izb;
- 4) korzystać z innych świadczeń izb i działalności samopomocowej.

Art. 6. 1. Pracodawca nie może, bez zgody właściwej rady, wypowiedzieć umowy o pracę ani wypowiedzieć warunków pracy i płacy pielęgniarce lub położnej pełniącej funkcję:

- 1) z wyboru w organach izb, o których mowa w art. 7 ust.1 pkt 2-5 i art. 8 ust.1 pkt 2-5,
- 2) zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej
- w czasie jej pełnienia oraz w okresie jednego roku po ustaniu kadencji.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach określonych w art.40, art.41¹⁾ oraz art. 43 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾).

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935 i Nr 217, poz. 1587.

Rozdział 2

Organy samorządu i ogólne zasady ich działania

Art. 7. 1. Organami okręgowej izby są:

- 1) okręgowy zjazd;
- 2) okręgowa rada;
- 3) okręgowa komisja rewizyjna;
- 4) okręgowy sąd;
- 5) okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

2. Okręgową izbę tworzą pielęgniarki i położne wpisane do rejestru pielęgniarek, położnych prowadzonego przez okręgową radę.

3. Obszar działania poszczególnych okręgowych izb pokrywa się z podziałem administracyjnym kraju na województwa. Siedzibami organów okręgowych izb są:

- 1) Dolnośląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Wrocław;
- 2) Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Bydgoszcz;
- 3) Lubelskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Lublin;
- 4) Lubuskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Zielona Góra;
- 5) Łódzkiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Łódź;
- 6) Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Kraków;
- 7) Mazowieckiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Warszawa;
- 8) Opolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Opole;
- 9) Podkarpackiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Rzeszów;
- 10) Podlaskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Białystok;
- 11) Pomorskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Gdańsk;
- 12) Śląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Katowice;
- 13) Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Kielce;
- 14) Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Olsztyn;
- 15) Wielkopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Poznań;
- 16) Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Szczecin.

4. Okręgowe izby mogą tworzyć delegatury na obszarze działania izby.

Art. 8. 1. Organami Naczelnej Izby są:

- 1) Krajowy Zjazd;
- 2) Naczelna Rada;
- 3) Naczelna Komisja Rewizyjna;
- 4) Naczelny Sąd;
- 5) Naczelny Rzecznik.

2. Siedzibą Naczelnej Izby i jej organów jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 9. 1. Kadencja organów izby trwa 4 lata. Organy te działają do czasu pierwszego posiedzenia nowo wybranych organów. Wyboru zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej dokonuje się na okres kadencji rzecznika odpowiedzialności zawodowej. Zastępca rzecznika odpowiedzialności zawodowej pełni funkcję do czasu wyboru nowego zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

2. Funkcję:

- 1) przewodniczącego okręgowej rady, wiceprzewodniczącego okręgowej rady, skarbnika okręgowej rady, okręgowego rzecznika oraz sekretarza okręgowej rady,
 - 2) Prezesa Naczelnej Rady, Wiceprezesa Naczelnej Rady, Skarbnika Naczelnej Rady, naczelnego Rzecznika oraz Sekretarza Naczelnej Rady
- można nieprzerwanie pełnić nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje. Jeżeli wyboru dokonano na skutek wygaśnięcia mandatu przed upływem danej kadencji, pełnienie funkcji do końca tej kadencji przyjmuje się za pełnienie jej przez pełną kadencję.

Art. 10. 1. Czynne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom izby, z wyjątkiem członków:

- 1) ukaranych karą wymienioną w art. 58 ust. 1 pkt 6;
- 2) wobec, których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

2. Bierne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom izby, z wyjątkiem członków:

1) zawieszonych w prawie wykonywania zawodu na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy z dnia ... 2009 r. o zawodach pielęgniarstwa i położniczego,

2) wobec których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia prawa wykonywania zawodu,

3) skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,

4) ukaranych jedną z kar wymienionych w art. 58 ust. 1 pkt 1-6

- do czasu upływu terminu zatarcia kary lub upływu terminu, na który został orzeczony środek zabezpieczający.

3. Czynne i bierne prawo wyborcze nie przysługuje także członkom izb, którzy za okres co najmniej jednego roku nie opłacili składki członkowskiej.

4. Wybory do organów izby odbywają się w głosowaniu tajnym, przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

5. Do pełnienia funkcji rzecznika odpowiedzialności zawodowej, jego zastępcy oraz członków sądów pielęgniarstwa i położniczego mogą kandydować pielęgniarki, położne wykonujące zawód nieprzerwanie co najmniej od 10 lat.

6. Członkowie sądu pielęgniarstwa i położniczego, komisji rewizyjnej, Naczelnej Komisji Rewizyjnej, rzecznik odpowiedzialności zawodowej i jego zastępcy, nie mogą być członkami innego organu samorządu, z wyjątkiem okręgowego zjazdu i Krajowego Zjazdu.

7. W razie wygaśnięcia mandatu okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej przed upływem kadencji lub niemożności sprawowania funkcji, do czasu wyboru nowego rzecznika funkcję tę pełni jeden z zastępców wyznaczony przez Naczelnego Rzecznika.

8. W razie wygaśnięcia mandatu Naczelnego Rzecznika przed upływem kadencji lub niemożności sprawowania funkcji, do czasu wyboru nowego rzecznika funkcję tę pełni jeden z zastępców wyznaczony przez Naczelny Sąd.

9. Funkcji zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej nie można pełnić w przypadkach, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1-4 i 6-8.

10. Organ, który dokonał wyboru zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej zawiesza go w pełnieniu funkcji zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej, jeżeli przeciwko niemu

toczy się postępowanie karne lub postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Art. 11. 1. Mandat członka organu izby przed upływem kadencji wygasa wskutek:

- 1) skreślenia z rejestru pielęgniarek i położnych prowadzonego przez okręgową radę;
- 2) odwołania przez organ, który dokonał wyboru;
- 3) ukarania karą wymienioną w art. 58 ust. 1 pkt. 1-6;
- 4) prawomocnej uchwały okręgowej rady w sprawie zawieszenia prawa wykonywania zawodu;
- 5) odwołania składu organu;
- 6) prawomocnego orzeczenia przez sąd środka karnego pozbawienia praw publicznych lub środka karnego polegającego na zakazie wykonywania zawodu pielęgniarce, położnej albo orzeczenia przez sąd środka zabezpieczającego polegającego na zakazie wykonywania zawodu;
- 7) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 8) nieopłacenia przez okres jednego roku składki członkowskiej;
- 9) zrzeczenia się mandatu;
- 10) śmierci.

2. Mandat członka organu izby ulega zawieszeniu w przypadku uznania go za podejrzanego o popełnienie przestępstwa, w szczególności przeciwko życiu i zdrowiu oraz przestępstwa przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej w związku z pełnieniem funkcji publicznej, lub przestępstwa skarbowego.

3. Skreślenie z rejestru pielęgniarek i położnych prowadzonego przez okręgową izbę z powodu przeniesienia się na obszar działania innej izby powoduje utratę mandatu członka organu wyłącznie w okręgowej izbie, której był członkiem.

Art. 12. 1. W sprawach wynikających z przepisów prawa organy kolegialne izb podejmują uchwały. Po podjęciu uchwały organy izby są obowiązane do niezwłocznego sporządzenia jej tekstu na piśmie.

2. Uchwały organów izby podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności, co najmniej połowy członków tego organu.

3. Uchwałę okręgowej rady lub uchwałę Naczelnej Rady podpisuje przewodniczący lub wiceprzewodniczący oraz członek rady i odpowiednio Prezes Naczelnej Rady, wiceprezes oraz członek prezydium.

Art. 13. 1. Organy izby są obowiązane przekazywać ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie 21 dni od dnia ich podjęcia, uchwały dotyczące:

- 1) regulaminów wyborów do organów izb;
- 2) regulaminów organów izb;
- 3) wyborów osób na funkcję w organach izb;
- 4) reprezentowania izb przez osoby pełniące funkcję w ich organach;
- 5) budżetów izb.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do Sądu Najwyższego pod zarzutem niezgodności z prawem uchwałę organu izby w ciągu 3 miesięcy od dnia jej otrzymania. Do rozpoznania skargi stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

3. Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy lub ją uchyla i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia w celu realizacji uprawnienia, o którym mowa w ust. 2, lub w przypadku nienadesłania uchwały, o której mowa w ust. 1, ma prawo zwrócić się do organu izby z żądaniem przekazania podjętej przez ten organ uchwały. Organ izby przekazuje uchwałę niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia może zwrócić się do Krajowego Zjazdu lub do Naczelnej Rady o podjęcie uchwały w sprawie należącej do właściwości samorządu.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, powinien rozpatrzyć najbliższy Krajowy Zjazd, a Naczelna Rada - w terminie miesiąca od dnia jego wpływu.

Art. 14. 1. Członkowie organów izby pełnią swoje obowiązki nieodpłatnie.

2. Krajowy Zjazd ustala wykaz funkcji w organach izby, których pełnienie może być wynagradzane.

3. Naczelna Rada ustala zasady wynagradzania osób pełniących obowiązki na stanowiskach określonych w ust. 2.

4. Wysokość wynagrodzenia dla członków organów Naczelnej Izby ustala Naczelna Rada, a dla członków organów okręgowej izby - okręgowa rada.

Art. 15. 1. Na wniosek okręgowej rady lub Naczelnej Rady pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika pełniącego funkcję z wyboru w organach izby lub wykonującego czynności na rzecz izby, bez prawa do wynagrodzenia.

2. Naczelna Rada określa zasady i tryb kompensacji wynagrodzenia przez organy samorządu na czas zwolnień od pracy, o których mowa w ust. 1, oraz tryb zwrotu kosztów podróży i innych uzasadnionych wydatków poniesionych przez członka w związku z wykonywaniem czynności na rzecz izby, na zasadach przewidzianych dla pracownika.

Rozdział 3

Organy okręgowej izby

Art. 16. Najwyższym organem okręgowej izby jest okręgowy zjazd.

Art. 17. 1. W okręgowym zjeździe uczestniczą delegaci wybrani w rejonach obejmujących swym zasięgiem część obszaru działania izby.

2. Zasady podziału izby na rejony oraz liczbę delegatów biorących udział w okręgowym zjeździe ustala okręgowa rada na podstawie prowadzonych rejestrów.

3. W okręgowym zjeździe mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, niebędący delegatami członkowie ustępujących organów okręgowej rady wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 2-5.

Art. 18. 1. Okręgowy zjazd odbywa się raz w roku i jest zwoływany przez okręgową radę.

2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje okręgowa rada:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek Naczelnej Rady;
- 3) na wniosek okręgowej komisji rewizyjnej;
- 4) na wniosek co najmniej 1/5 członków okręgowej izby.

3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje się w ciągu miesiąca od dnia wpływu wniosku.

Art. 19. 1. Okręgowy zjazd, w drodze uchwały, w szczególności:

- 1) ustala zasady gospodarki finansowej izby oraz uchwała roczny budżet;
- 2) rozpatruje i zatwierdza roczne i kadencyjne sprawozdania z działalności okręgowej rady, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu i okręgowego rzecznika,
- 3) ustala liczbę członków oraz szczegółową organizację, zasady i tryb działania organów izby;
- 4) tworzy delegatury okręgowej izby;
- 5) dokonuje wyboru przewodniczącego i członków: okręgowej rady, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu oraz wybiera okręgowego rzecznika i jego zastępców;
- 6) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd;
- 7) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji;
- 8) udziela absolutorium ustępującej okręgowej radzie;
- 9) podejmuje uchwały w sprawach istotnych dla zawodów pielęgniarstwa, położnej.

2. Niezatwierdzenie sprawozdania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest równoznaczne z wnioskiem o odwołanie członków danego organu, danej kadencji.

Art. 20. Okręgowa rada jest organem wykonawczym okręgowej izby i wykonuje zadania samorządu na obszarze działania izby, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu;
- 2) stwierdza oraz przyznaje prawo wykonywania zawodu;
- 3) prowadzi rejestr pielęgniarek i rejestr położnych oraz skreśla z tego rejestru;
- 4) powołuje komisje problemowe i kieruje ich pracą;
- 5) prowadzi bieżące sprawy izby i wykonuje zadania zlecone przez Naczelną Radę;
- 6) składa roczne i kadencyjne sprawozdania z działalności oraz wykonania budżetu przed okręgowym zjazdem;
- 7) współpracuje z terenowymi organami administracji rządowej oraz z jednostkami samorządu terytorialnego.

Art. 21. 1. W skład prezydium okręgowej rady wchodzi: przewodniczący okręgowej rady wybrany przez okręgowy zjazd oraz wybrani przez radę spośród jej członków: wiceprzewodniczący, sekretarz, skarbnik i członkowie.

2. Prezydium jest organem wykonawczym okręgowej rady i działa w jej imieniu w sprawach określonych jej uchwałą, z wyjątkiem spraw określonych w art. 20 pkt 6.

3. W posiedzeniach okręgowej rady i jej prezydium mają prawo uczestniczyć, z głosem doradczym, przewodniczący okręgowej komisji rewizyjnej, przewodniczący okręgowego sądu oraz okręgowy rzecznik i jego zastępcy.

Art. 22. Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność finansową i gospodarczą okręgowej rady;
- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi i Naczelnej Komisji Rewizyjnej;
- 3) występuje z wnioskiem w sprawie udzielenia absolutorium okręgowej radzie.

Art. 23. Okręgowy sąd:

- 1) rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej wniesione przez okręgowego rzecznika;
- 2) dokonuje wyboru zastępców przewodniczącego okręgowego sądu spośród członków tego sądu;
- 3) składa okręgowej radzie okresowe informacje o stanie prowadzonych spraw;
- 4) składa okręgowemu zjazdowi roczne i kadencyjne sprawozdania.

Art. 24. 1. Okręgowy rzecznik:

- 1) prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej;
- 2) sprawuje funkcję oskarżyciela przed sądami pielęgniarek i położnych;
- 3) składa sprawozdanie z działalności okręgowemu zjazdowi.

2. Zastępca okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej działa w imieniu i na rzecz okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

Rozdział 4

Organy Naczelnej Izby

Art. 25. Najwyższym organem Naczelnej Izby jest Krajowy Zjazd.

Art. 26. 1. W Krajowym Zjeździe biorą udział delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy oraz, z głosem doradczym, niebędący delegatami członkowie ustępujących organów Naczelnej Izby wymienionych w art. 8 ust. 1 pkt 2-5.

2. Liczbę delegatów z poszczególnych okręgowych izb określa Naczelna Rada.

3. Krajowy Zjazd zwołuje Naczelna Rada co 4 lata.

4. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd zwołuje Naczelna Rada:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek Naczelnej Komisji Rewizyjnej;
- 3) na wniosek, co najmniej 1/4 okręgowych rad.

5. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd zwołuje się w terminie 3 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku.

Art. 27. Krajowy Zjazd, w drodze uchwały, w szczególności:

- 1) określa zasady etyki zawodowej;
- 2) zajmuje stanowisko w sprawie kierunków rozwoju pielęgniarstwa;
- 3) przyjmuje program działania samorządu;
- 4) określa regulaminy organów Naczelnej Izby i ramowe regulaminy organów okręgowych izb;
- 5) ustala regulamin wyborów do organów izb oraz tryb odwoływania ich członków;
- 6) ustala liczbę członków organów Naczelnej Izby i liczbę zastępców Naczelnego Rzecznika;
- 7) wybiera Prezesa i członków Naczelnej Rady, przewodniczącego i członków Naczelnej Komisji Rewizyjnej i Naczelnego Sądu oraz Naczelnego Rzecznika i jego zastępców;
- 8) uchwała zasady gospodarki finansowej Naczelnej Izby;
- 9) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania organów Naczelnej Izby;
- 10) określa wysokość składki członkowskiej oraz zasady jej podziału;
- 11) udziela absolutorium Naczelnej Radzie.

Art. 28. 1. W skład Naczelnej Rady wchodzi:

- 1) Prezes Naczelnej Rady;
- 2) członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd;
- 3) przewodniczący okręgowych rad.

2. Naczelna Rada wybiera spośród siebie Prezydium. Prezydium Naczelnej Rady stanowią: Prezes i wybrani przez Naczelną Radę wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie.

3. Prezydium jest organem wykonawczym Naczelnej Rady i działa w jej imieniu w sprawach określonych jej uchwałą, z wyjątkiem uchwalenia budżetów organów Naczelnej Izby.

Art. 29. 1. Naczelna Rada jest organem wykonawczym Naczelnej Izby i kieruje działalnością samorządu w okresie między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu;
- 2) analizuje i opiniuje kierunki rozwoju ochrony zdrowia;
- 3) przygotowuje wnioski dotyczące zasad etyki zawodowej;
- 4) ustala standardy zawodowe i standardy kwalifikacji zawodowych obowiązujące na poszczególnych stanowiskach pracy;
- 5) określa zasady wykonywania obowiązku dotyczącego aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych przez pielęgniarki, położne;
- 6) reprezentuje samorząd, w tym w ustalaniu warunków umów związanych z przekazywaniem przez ministra właściwego do spraw zdrowia środków finansowych na realizację zadań określonych w art. 89 ust. 1;
- 7) rozpatruje odwołania od uchwał okręgowych rad;
- 8) uchwała budżet organów Naczelnej Izby;
- 9) podejmuje uchwały w innych sprawach należących do samorządu, niezastrzeżonych dla innych organów;
- 10) ustala wzory pieczęci organów samorządu;
- 11) prowadzi Centralny Rejestr Pielęgniarek i Położnych;
- 12) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących ochrony zdrowia i zasad organizacji opieki zdrowotnej oraz zawodów medycznych;
- 12) przedstawia Radzie Ministrów coroczne informacje o działalności samorządu.

2. Naczelna Rada może powoływać stałe lub doraźne komisje lub zespoły robocze.

3. Naczelna Rada może zwrócić się do okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu jej działania. Uchwała okręgowej rady powinna być podjęta w ciągu miesiąca od dnia doręczenia uchwały Naczelnej Rady.

4. Naczelna Rada uchyla uchwałę okręgowej rady sprzeczną z prawem, regulaminem wydanym na podstawie ustawy lub uchwałą wyższego organu.

Art. 30. W posiedzeniach Naczelnej Rady i jej prezydium mają prawo uczestniczyć, z głosem doradczym, Przewodniczący Naczelnej Komisji Rewizyjnej, Przewodniczący Naczelnego Sądu oraz Naczelny Rzecznik i jego zastępcy.

Art. 31. Naczelna Komisja Rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność finansową i gospodarczą Naczelnej Rady;
- 2) rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie z wykonania budżetu organów Naczelnej Izby;
- 3) przedstawia Krajowemu Zjazdowi sprawozdanie wraz z wnioskiem w sprawie absolutorium dla Naczelnej Rady;
- 4) przedstawia Naczelnej Radzie coroczne informacje o wynikach przeprowadzonych kontroli;
- 5) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych.

Art. 32. Naczelny Sąd:

- 1) rozpoznaje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej;
- 2) rozpatruje zażalenia w przypadkach przewidzianych w ustawie;
- 2) składa Naczelnej Radzie okresowe sprawozdania o stanie prowadzonych spraw;
- 3) dokonuje wyboru zastępców przewodniczącego Naczelnego Sądu spośród członków tego Sądu;
- 4) składa Naczelnej Radzie okresowe informacje o stanie spraw z zakresu odpowiedzialności zawodowej;
- 5) składa Krajowemu Zjazdowi sprawozdanie kadencyjne;
- 6) rozpoznaje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów;
- 7) rozpoznaje zażalenia na postanowienie, o którym mowa w art. 52 ust. 2;
- 8) orzeka o wznowieniu postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Art. 33. Naczelny Rzecznik:

- 1) prowadzi postępowanie w sprawach odpowiedzialności zawodowej;
- 2) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników;
- 3) sprawuje funkcję oskarżyciela przed sądem pielęgniarek i położnych;
- 4) rozpatruje zażalenia w przypadkach przewidzianych w ustawie;
- 5) rozpatruje skargi na przewlekłość postępowania okręgowych rzeczników;
- 6) składa Krajowemu Zjazdowi sprawozdanie ze swojej działalności.

Rozdział 5

Odpowiedzialność zawodowa

Art. 34. 1. Członkowie samorządu podlegają odpowiedzialności zawodowej przed sądem pielęgniarek i położnych za postępowanie sprzeczne z zasadami etyki zawodowej oraz za zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu, zwane dalej „przewinieniem zawodowym”.

2. Odpowiedzialności zawodowej, o której mowa w ust. 1, podlegają także obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujący czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarstwa, położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polski.

Art. 35. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie lub postępowania dyscyplinarnego, wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Może jednak być ono zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie.

Art. 36. 1. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej obejmuje:

- 1) czynności sprawdzające;
- 2) postępowanie wyjaśniające;
- 3) postępowanie przed sądem pielęgniarek i położnych;
- 4) postępowanie wykonawcze.

2. Celem czynności sprawdzających jest wstępne zbadanie okoliczności koniecznych do ustalenia, czy istnieją podstawy do wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W trakcie czynności sprawdzających nie przeprowadza się dowodu z opinii biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu, z wyjątkiem możliwości przesłuchania w charakterze świadka osoby składającej skargę na pielęgniarkę, położną.

3. Celem postępowania wyjaśniającego jest ustalenie, czy został popełniony czyn mogący stanowić przewinienie zawodowe, wyjaśnienie okoliczności sprawy, a w przypadku stwierdzenia znamion przewinienia zawodowego ustalenie obwinionej oraz zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu pielęgniarek i położnych.

Art. 37. 1. Stronami postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych są pokrzywdzony oraz pielęgniarka lub położna, której dotyczy postępowanie, lub obwiniona.

2. W postępowaniu przed sądem pielęgniarek i położnych strona jest również rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

Art. 38. 1. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przewinienie zawodowe.

2. Pokrzywdzony może ustanowić nie więcej niż dwóch pełnomocników spośród pielęgniarek i położnych, adwokatów lub radców prawnych.

3. W razie śmierci pokrzywdzonego jego prawa w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej może wykonywać małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

4. Organ prowadzący postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej może ograniczyć pokrzywdzonemu dostęp do akt sprawy w zakresie koniecznym do zachowania tajemnicy, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia ... 2009 r. o zawodach pielęgniarki i położnej oraz ochrony danych zawartych w dokumentacji medycznej, o której mowa w art. 18 ustawy z

dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.²⁾).

Art. 39. 1. Za obwinioną uważa się pielęgniarkę, położną, wobec której w toku postępowania wyjaśniającego rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu lub przeciwko której skierował do sądu pielęgniarek i położnych wnioski o ukaranie.

2. Obwiniona może ustanowić nie więcej niż dwóch obrońców spośród pielęgniarek i położnych, adwokatów lub radców prawnych.

3. W czasie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, na uzasadniony wniosek obwinionej, właściwy sąd pielęgniarek i położnych może ustanowić jej obrońcę z urzędu spośród pielęgniarek i położnych.

4. W przypadku gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności obwinionej i nie ma ona obrońcy z wyboru, właściwy sąd pielęgniarek i położnych ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród pielęgniarek i położnych. W postępowaniu wyjaśniającym okręgowy sąd ustanawia obrońcę na wniosek rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

5. Jeżeli organ prowadzący postępowanie uzna za niezbędne ustanowienie obrońcy ze względu na okoliczności utrudniające obronę, właściwy sąd pielęgniarek i położnych ustanawia obwinionej obrońcę z urzędu spośród pielęgniarek i położnych.

Art. 40. 1. Organ prowadzący postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej przeprowadza dowody na wniosek stron lub z urzędu.

2. Jeżeli stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiedzy specjalistycznej, zasięga się opinii biegłego lub specjalisty.

3. W celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego obwinionej powołuje się dwóch biegłych lekarzy psychiatrów.

4. Nie stanowi naruszenia tajemnicy składanie przez pielęgniarkę, położną zeznań lub wyjaśnień w trakcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 849, Nr 166, poz. 1172, Nr 176, poz. 1240 i Nr 181, poz. 1290, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 234, poz. 1570 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100.

Art. 41. 1. Jeżeli w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej świadek, biegły lub specjalista bez usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub na rozprawę przed sądem pielęgniarów i położnych albo bezpodstawnie odmawia zeznań, rzecznik odpowiedzialności zawodowej lub sąd pielęgniarów i położnych może zwrócić się do sądu rejonowego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej, o:

- 1) nałożenie kary za nieusprawiedliwione niestawiennictwo albo za odmowę zeznań;
 - 2) przymusowe sprowadzenie świadka, biegłego lub specjalisty.
2. Świadek, biegły lub specjalista nie podlega karze, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli nie był uprzedzony o skutkach niestawiennictwa albo odmowy złożenia zeznań.
3. Świadek, biegły lub specjalista zamieszkały poza obszarem działania organu prowadzącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej może być, na wniosek tego organu, przesłuchiwany przez właściwy dla miejsca zamieszkania sąd pielęgniarów i położnych.
4. Jeżeli świadek, biegły lub specjalista nie może stawić się z powodu przeszkody zbyt trudnej do usunięcia, sąd pielęgniarów i położnych zleca jego przesłuchanie członkowi wyznaczonemu ze swego składu. Strony mają prawo brać udział w tej czynności.

Art. 42. 1. Obwinioną uważa się za niewinną dopóki jej wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu pielęgniarów i położnych.

2. Wszelkie wątpliwości, których w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej nie da się usunąć, należy tłumaczyć na korzyść obwinionej.
3. Organy prowadzące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej kształtują swe przekonanie na podstawie swobodnej oceny przeprowadzonych dowodów, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść jak i na niekorzyść obwinionej.

Art. 43. 1. Postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej nie wszczyna się, jeżeli:

- 1) czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia;
- 2) czyn nie zawiera znamion przewinienia zawodowego albo przepisy ustawy stanowią, że sprawca nie popełnia przewinienia zawodowego;
- 3) obwiniona zmarła;
- 4) nastąpiło przedawnienie karalności;

5) postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się.

2. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej umarza się, jeżeli wystąpią przesłanki wymienione w ust. 1 lub jeżeli w toku postępowania stwierdzono, że szkodliwość społeczna czynu jest znikoma.

3. W razie śmierci obwinionej przed ukończeniem rozpoczętego postępowania przed sądem pielęgniarek i położnych, toczy się ono nadal, jeżeli w terminie dwumiesięcznym od dnia zgonu obwinionej zażąda tego jej małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu. W takim przypadku sąd pielęgniarek i położnych może wydać tylko orzeczenie uniewinniające, albo w braku przesłanek dla wydania tego rodzaju orzeczenie - umorzyć postępowanie.

Art. 44. 1. Nie można wszcząć postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata.

2. Bieg przedawnienia przerywa każda czynność rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

3. Karalność przewinienia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat.

4. Jeżeli czyn, o którym mowa w ust. 1, stanowi jednocześnie przestępstwo, ustanie odpowiedzialności zawodowej następuje nie wcześniej niż ustanie karalności przestępstwa.

Art. 45. 1. W sprawach odpowiedzialności zawodowej członków organów izb wymienionych w art. 7 ust.1 pkt 2-5 i w art. 8 ust. 1 pkt 2-4 oraz zastępców okręgowego rzecznika postępowanie prowadzi okręgowy rzecznik wyznaczony przez Naczelnego Rzecznika.

2. W sprawach odpowiedzialności zawodowej Naczelnego Rzecznika i jego zastępców postępowanie prowadzi okręgowy rzecznik wyznaczony przez Naczelnego Sąd.

Art. 46. 1. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej niezwłocznie po otrzymaniu informacji wskazującej na możliwość popełnienia przewinienia zawodowego jest obowiązany wydać postanowienie o wszczęciu bądź o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Postanowienie doręcza się stronom.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba, można zażądać uzupełnienia w określonym terminie danych zawartych w informacji lub dokonać sprawdzenia faktów w tym zakresie. W tym wypadku postanowienie o wszczęciu albo o odmowie wszczęcia postępowania należy wydać najpóźniej w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1.
3. Pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego.
4. Stronom przysługuje zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.
5. Uprawnionym do złożenia zażalenia przysługuje prawo zapoznania się z aktami sprawy.
6. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem okręgowego rzecznika do Naczelnego Rzecznika w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpisu postanowienia. Jeżeli Naczelny Rzecznik nie przychyli się do zażalenia, kieruje je do okręgowego sądu.
7. Jeżeli postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydał Naczelny Rzecznik, zażalenie wnosi się do Naczelnego Sądu za pośrednictwem Naczelnego Rzecznika w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpisu postanowienia.
8. Naczelny Sąd rozpoznaje zażalenie w składzie trzyosobowym.
9. Uchylając postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego albo odmowie jego wszczęcia, organ uchylający postanowienie wskazuje powody uchylenia, a w miarę potrzeby także okoliczności, które należy wyjaśnić, lub czynności, które należy przeprowadzić. Wskazania te są wiążące dla rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

Art. 47. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik odpowiedzialności zawodowej powinien dążyć do szczegółowego wyjaśnienia sprawy. W tym celu może przesłuchiwać pokrzywdzonego i inne osoby w charakterze świadków, powoływać i przesłuchiwać biegłych lub specjalistów, jak również przeprowadzać inne dowody. W przypadkach niecierpiących zwłoki, w szczególności wtedy, gdy mogłyby to spowodować zatarcie śladów lub dowodów przewinienia zawodowego, rzecznik odpowiedzialności zawodowej może przesłuchać pielęgniarkę, położną w charakterze obwinionego, przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów, jeżeli zachodzą warunki do sporządzenia takiego postanowienia.

Art. 48. Jeżeli zebrany w postępowaniu wyjaśniającym materiał dowodowy wskazuje na fakt popełnienia przewinienia zawodowego, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o przedstawieniu pielęgniarce, położnej zarzutów.

Art. 49. 1. Jeżeli postępowanie wyjaśniające nie dostarczyło podstaw do sporządzenia wniosku o ukaranie, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania bez konieczności uprzedniego zaznajomienia obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego i bez postanowienia o zamknięciu postępowania.

2. Postanowienie o umorzeniu postępowania powinno zawierać wskazanie przyczyn umorzenia.

3. Jeżeli umorzenie następuje po wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, postanowienie o umorzeniu powinno zawierać także imię i nazwisko obwinionej oraz określenie zarzucanego jej czynu.

Art. 50. 1. Jeżeli istnieją podstawy do sporządzenia wniosku o ukaranie, rzecznik odpowiedzialności zawodowej zawiadamia obwinioną i jej obrońców o terminie końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania wyjaśniającego wraz z pouczeniem o możliwości uprzedniego przejrzania akt.

2. W terminie 14 dni od dnia zaznajomienia obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego może ona składać wnioski o uzupełnienie postępowania.

3. Termin zaznajomienia obwinionej z materiałami postępowania powinien być tak wyznaczony, aby od doręczenia zawiadomienia o nim obwinionej i jej obrońcom upłynęło co najmniej 14 dni.

4. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionej lub jej obrońcy nie wstrzymuje dalszego postępowania.

5. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o jego zamknięciu.

6. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia o zamknięciu postępowania wyjaśniającego składa do sądu pielęgniarek i położnych wnioski o ukaranie.

Art. 51. 1. Postępowanie wyjaśniające prowadzone przez okręgowego rzecznika powinno być zakończone w ciągu 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji, o której mowa w art. 46 ust. 1.

2. W uzasadnionym przypadku Naczelny Rzecznik może przedłużyć okres postępowania wyjaśniającego na dalszy czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy.

3. W przypadku niezakończenia postępowania wyjaśniającego w terminie 1 roku, akta sprawy przekazuje się Naczelnemu Sądowi, który może przedłużyć postępowanie wyjaśniające na dalszy czas określony.

Art. 52. 1. W przypadku gdy zebrane w postępowaniu wyjaśniającym lub przeprowadzone przed sądem dowody wskazują z dużym prawdopodobieństwem, że obwiniona popełniła przewinienie zawodowe, a rodzaj tego przewinienia wskazuje, że wykonywanie przez obwinioną zawodu zagraża bezpieczeństwu pacjentów lub grozi popełnieniem kolejnego przewinienia zawodowego, sąd pielęgniarek i położnych może wydać postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu przez obwinioną na okres nieprzekraczający jednego roku.

2. Postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu sąd pielęgniarek i położnych może wydać z urzędu lub na wniosek rzecznika odpowiedzialności zawodowej. Jest ono natychmiast wykonalne.

3. Sąd pielęgniarek i położnych, który wydał postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu niezwłocznie przekazuje je przewodniczącemu właściwej okręgowej rady.

4. Jeżeli do upływu okresu tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu w sprawie zawieszanej pielęgniarce, położnej nie zapadnie prawomocne orzeczenie sądu pielęgniarek i położnych, sąd ten z urzędu bada zasadność dalszego tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

5. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, obwinionej przysługuje zażalenie w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia. Zażalenie wnosi się do Naczelnego Sądu za pośrednictwem okręgowego sądu, który wydał postanowienie. Zażalenie nie wstrzymuje natychmiastowej wykonalności postanowienia.

Art. 53. 1. Sprawy w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej rozpoznają okręgowe sądy i Naczelny Sąd.

2. Właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest okręgowy sąd izby, której obwiniona jest członkiem w chwili wszczęcia postępowania. W przypadku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonującego czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarce,

położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest okręgowy sąd izby, na której obszarze miało miejsce przewinienie zawodowe.

3. Sprawy przeciwko członkom organów, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2-5 i w art. 8 ust. 1 pkt 2-5, oraz przeciwko zastępcom okręgowego rzecznika i zastępcom Naczelnego Rzecznika rozpoznaje okręgowy sąd wskazany przez Naczelny Sąd.

Art. 54. 1. Postępowanie przed sądem pielęgniarek i położnych odbywa się na rozprawie jawnej.

2. Sąd pielęgniarek i położnych może wyłączyć jawność rozprawy, jeżeli jawność mogłaby:

- 1) naruszyć tajemnicę, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia ... 2009 r. o zawodach pielęgniarce i położnej;
- 2) wywołać zakłócenie spokoju lub porządku publicznego;
- 3) obrażać dobre obyczaje;
- 4) ujawnić okoliczności, które ze względu na ważny interes państwa powinny być zachowane w tajemnicy;
- 5) naruszyć ważny interes prywatny.

3. Sąd pielęgniarek i położnych wyłącza jawność rozprawy także na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 55. 1. Okręgowy sąd orzeka w składzie trzyosobowym.

2. Naczelny Sąd orzeka w składzie pięciosobowym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 56. Członkowie sądów pielęgniarek i położnych w zakresie orzekania są niezawisli i podlegają tylko ustawom.

Art. 57. 1. Sąd pielęgniarek i położnych umarza postępowanie w przypadku:

- 1) stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego okoliczności wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 3-5;
- 2) gdy obwiniona w chwili popełnienia czynu była niepoczytalna.

2. W razie ujawnienia okoliczności wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 1 i 2 sąd pielęgniarek i położnych wydaje orzeczenie uniewinniające obwinioną.

Art. 58. 1. Sąd pielęgniarek i położnych orzeka następujące kary:

- 1) upomnienie;
- 2) nagane;
- 3) karę pieniężną;
- 4) zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w zakładach opieki zdrowotnej na okres od 1 roku do 5 lat;
- 5) ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu na okres od 6 miesięcy do 2 lat;
- 6) zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od roku do 5 lat;
- 7) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

2. Sąd pielęgniarek i położnych orzekając karę przewidzianą w ust. 1 pkt 5 lub 6 może dodatkowo orzec karę wymienioną w ust. 1 pkt 4.

3. W przypadku orzeczenia kary przewidzianej w ust. 1 pkt 4-7 sąd pielęgniarek i położnych może zarządzić opublikowanie orzeczenia w biuletynie właściwej okręgowej izby.

Art. 59. W postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej nie stosuje się instytucji kary łącznej i wyroku łącznego.

Art. 60. 1. Karę pieniężną orzeka się na cel społeczny związany z ochroną zdrowia w wysokości od 1 000 do 10 000 zł.

2. Karę pieniężną orzeka się samoistnie lub obok kar wymienionych w art. 58 ust. 1 pkt 4-6.

Art. 61. Orzekając karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu sąd pielęgniarek i położnych określa szczegółowo czynności, których pielęgniarka, położna nie może wykonywać.

Art. 62. 1. Zawieszenie prawa wykonywania zawodu orzeka się w miesiącach i latach.

2. Bieg kary rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się orzeczenia.

3. Na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu zalicza się okres tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

Art. 63. 1. Ogłoszenie orzeczenia sądu pielęgniarek i położnych jest jawne.

2. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego przytacza ustnie jego główne motywy.

Art. 64. 1. Orzeczenie sądu pielęgniarek i położnych zawiera:

- 1) oznaczenie sądu pielęgniarek i położnych, który je wydał oraz sędziów, rzecznika odpowiedzialności zawodowej i protokolanta;
- 2) datę oraz miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;
- 3) imię, nazwisko oraz numer prawa wykonywania zawodu obwinionej;
- 4) opis i kwalifikację prawną zarzucanego czynu;
- 5) rozstrzygnięcie w przedmiocie postępowania;
- 6) postanowienie o kosztach postępowania;
- 7) rozstrzygnięcie, co do kary, a w razie potrzeby co do zaliczenia na jej poczet tymczasowego zawieszenia w prawie wykonywania zawodu, w przypadku orzeczenia skazującego.

2. Uzasadnienie orzeczenia zawiera:

- 1) wskazanie, jakie fakty sąd pielęgniarek i położnych uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych;
- 2) wskazanie podstawy prawnej orzeczenia;
- 3) przytoczenie okoliczności, które sąd pielęgniarek i położnych miał na względzie przy wymiarze kary.

3. Orzeczenie sądu pielęgniarek i położnych wraz z pisemnym uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania sąd pielęgniarek i położnych doręcza stronom w terminie 30 dni od dnia jego ogłoszenia, z zastrzeżeniem art. 70 ust. 2.

Art. 65. 1. Obwinionej przysługuje zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Zażalenie wnosi się do sądu, który wydał orzeczenie.

2. W razie ukarania obwinionej ponosi ona koszty postępowania, chyba że sąd pielęgniarek i położnych postanowi inaczej. W razie uniewinnienia obwinionej lub umorzenia postępowania koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

Art. 66. 1. Od orzeczenia okręgowego sądu stronom przysługuje odwołanie do Naczelnego Sądu w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, wnosi się za pośrednictwem okręgowego sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie.

3. Cofnięcie odwołania przez składającą je stronę przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Naczelnego Sąd, który pozostawia odwołanie bez rozpoznania, o ile nie zachodzą przesłanki z art. 439 § 1 pkt 1-2, 5-10 Kodeksu postępowania karnego.

Art. 67. 1. Odwołanie, co do winy uważa się za zwrócone przeciwko całości orzeczenia.

2. Odwołanie, co do kary uważa się za zwrócone przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze.

Art. 68. Naczelnego Sąd utrzymuje w mocy, uchyla albo zmienia orzeczenie okręgowego sądu.

Art., 69. Jeżeli sąd pielęgniarek i położnych uzna, iż przyczyną popełnienia przewinienia zawodowego był stan zdrowia obwinionej, występuje do właściwej okręgowej rady z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania przewidzianego w art. 37 ustawy z dnia ... 2009 r. o zawodach pielęgniarki i położnej.

Art. 70. 1. Orzeczenia Naczelnego Sądu kończące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej są prawomocne z chwilą ogłoszenia.

2. Orzeczenie Naczelnego Sądu doręcza się stronom wraz z pisemnym uzasadnieniem w terminie 2 miesięcy od dnia jego ogłoszenia.

Art. 71. 1. Od prawomocnego orzeczenia sądu pielęgniarek i położnych kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, Rzecznikowi Praw Obywatelskich i Prezesowi Naczelnej Rady przysługuje skarga do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionej sądu okręgowego w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Do rozpoznania skargi stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego o apelacji.

2. W przypadku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonującego czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarki, położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polski skarga, o której mowa w ust. 1, przysługuje do sądu okręgowego właściwego ze względu na miejsce popełnienia przewinienia zawodowego.

3. Sąd pielęgniarek i położnych przesyła odpis orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia jego uprawomocnienia się stronom, właściwej okręgowej radzie do wykonania, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Prezesowi Naczelnej Rady do wiadomości.

4. Od orzeczeń sądu okręgowego kasacja nie przysługuje.

Art. 72. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zakończone prawomocnym orzeczeniem sądu pielęgniarek i położnych wznawia się, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa lub wykroczenia, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznanе przedtem sądowi, wskazujące na to, że:
 - a) obwiniona nie popełniła czynu albo czyn jej nie stanowił przewinienia zawodowego lub nie podlegał karze,
 - b) sąd umorzył postępowanie błędnie przyjmując popełnienie przez obwinioną zarzucanego jej czynu.

Art. 73. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zakończone prawomocnym orzeczeniem sądu pielęgniarek i położnych można wznowić w wypadku uchylenia lub istotnej zmiany treści prawomocnego orzeczenia, z powodu którego zostało ono umorzone w trybie art. 57 ust. 1.

Art. 74. Przestępstwo, o którym mowa w art. 72 pkt 1, musi być ustalone prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 lub w art. 22 Kodeksu postępowania karnego.

Art. 75. 1. Wznowienie postępowania może nastąpić na wniosek strony lub z urzędu.

2. Wniosek o wznowienie postępowania na korzyść obwinionej, złożyć może w razie jej śmierci osoba, o której mowa w art. 43 ust. 3.

3. Postępowanie wznowia się z urzędu tylko w razie ujawnienia jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 Kodeksu postępowania karnego.

4. Wznowienie nie może nastąpić z przyczyn wymienionych w ust. 3, jeżeli były one przedmiotem rozpoznania na skutek skargi.

5. Niedopuszczalne jest wznowienie postępowania z urzędu na niekorzyść obwinionej po upływie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 76. 1. W kwestii wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem okręgowego sądu lub Naczelnego Sądu orzeka w innym składzie sąd pielęgniarek i położnych, który wydał orzeczenie kończące prawomocnie postępowanie.

2. W kwestii wznowienia postępowania sąd pielęgniarek i położnych orzeka na posiedzeniu bez udziału stron, chyba że przewodniczący sądu lub sąd postanowi inaczej.

Art. 77. Wniosek o wznowienie postępowania powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata. Przepis art. 446 § 2 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Art. 78. 1. Na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, z tym, że zażalenie na postanowienie Naczelnego Sądu rozpoznaje ten sąd w innym składzie.

2. Orzekając o wznowieniu postępowania, Naczelny Sąd uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę właściwemu sądowi pielęgniarek i położnych do ponownego rozpoznania. Od tego orzeczenia środek odwoławczy nie przysługuje.

3. Uchylając zaskarżone orzeczenie, Naczelny Sąd może uniewinnić obwinioną, jeżeli nowe fakty lub dowody wskazują na to, że orzeczenie to jest oczywiście niesłuszne, albo też postępowanie umorzyć.

Art. 79. 1. Pielęgniarka, położna, która w wyniku wznowienia postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej albo apelacji została uniewinniona, przysługuje roszczenie o

odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, na skutek wykonania względem niej w całości albo w części kary, która została zmieniona albo uchylona w wyniku wznowienia postępowania albo apelacji.

2. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują w stosunku do okręgowej izby, której obwiniona była członkiem w momencie ukarania. W przypadku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonującego czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarstwa, położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polski roszczenie przysługuje do okręgowej izby, na której obszarze miało miejsce przewinienie zawodowe.

3. W sprawach roszczeń, o których mowa w ust. 1, orzeka sąd powszechny.

4. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, ulegają przedawnieniu z upływem roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w wyniku wznowienia postępowania.

Art. 80. Prawomocne orzeczenie wydane przez sąd pielęgniarstwa i położnych w I instancji, sąd ten doręcza wraz z uzasadnieniem stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, przewodniczącemu właściwej okręgowej rady, Rzecznikowi Praw Obywatelskich i Prezesowi Naczelnej Rady.

Art. 81. 1. Prawomocne ukaranie karą wymienioną w art. 58 ust. 1 pkt 6 i 7 stanowi podstawę do rozwiązania bez wypowiedzenia umowy o pracę albo umowy cywilnoprawnej, na podstawie, której pielęgniarstwo, położna wykonuje zawód.

2. Po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia sądu pielęgniarstwa i położnych, o którym mowa w ust. 1, przewodniczący właściwej okręgowej rady zawiadamia ukaranego o skreśleniu z rejestru indywidualnych praktyk pielęgniarstwa, położnych lub indywidualnych specjalistycznych praktyk pielęgniarstwa, położnych lub grupowych praktyk pielęgniarstwa lub położnych w wykonaniu orzeczenia sądu.

Art. 82. 1. Na wniosek obwinionej pielęgniarstwa, położnej prawomocne orzeczenie uniewinniające ją w sprawie z zakresu odpowiedzialności zawodowej podlega opublikowaniu w biuletynie okręgowej izby, której pielęgniarstwo, położna jest członkiem, na jej koszt.

2. W przypadku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonującego czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarstwa, położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polski prawo, o

którym mowa w ust. 1, przysługuje w biuletynie okręgowej izby, na której obszarze miało miejsce przewinienie zawodowe.

Art. 83. 1. Naczelna Rada prowadzi rejestr ukaranych pielęgniarek i położnych. Rejestr jest jawny dla osób, które wykażą interes prawny.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące dane:

- 1) numer kolejny;
- 2) datę wpisu;
- 3) imiona i nazwisko;
- 4) datę i miejsce urodzenia,
- 5) imię ojca;
- 6) imię matki;
- 7) numer prawa wykonywania zawodu;
- 8) numer rejestru w okręgowej izbie;
- 9) oznaczenie orzeczenia;
- 10) datę orzeczenia;
- 11) nazwa orzekającego sądu;
- 12) rodzaj orzeczonej kary;
- 13) datę uprawomocnienia orzeczenia;
- 14) datę wykonania kary;
- 15) datę zatarcia;
- 16) adnotacje o orzeczeniach wydanych w trybie art. 52.

Art. 84. 1. Zatarcie ukarania następuje z urzędu:

- 1) po upływie roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą wymienioną w art. 58 ust. 1 pkt 1;
- 2) po upływie 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą wymienioną w art. 58 ust. 1 pkt 2;
- 3) po upływie 3 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karą wymienioną w art. 58 ust. 1 pkt. 3-5;

4) po upływie 5 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karą wymienioną w art. 58 ust. 1 pkt 6, jeżeli pielęgniarka, położna nie zostanie w tym czasie ponownie ukarana lub nie zostanie wszczęte przeciwko niej postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;

5) z chwilą zatarcia skazania środkiem karnym wymierzonym w postępowaniu karnym, w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu nie ulega zatarciu.

3. Zatarcie ukarania następuje poprzez usunięcie z rejestru ukaranych pielęgniarek i położnych wzmianki o ukaraniu.

Art. 85. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych określi, w drodze rozporządzenia:

1) regulamin wewnętrznego urzędowania sądów pielęgniarek i położnych oraz rzeczników odpowiedzialności zawodowej,

2) sposób i tryb prowadzenia rejestru ukaranych pielęgniarek i położnych,

3) sposób i tryb wykonania prawomocnych orzeczeń sądów pielęgniarek i położnych

- kierując się potrzebą respektowania praw uczestników postępowania, specyfiką, złożonością i czasochłonnością postępowań w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, zabezpieczeniem tajemnicy zawodowej oraz ochroną danych osobowych ukaranych pielęgniarek i położnych.

Art. 86. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy:

1) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego dotyczące postępowania uproszczonego; nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej;

2) rozdziałów I-III i art. 53 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

Rozdział 6

Majątek i gospodarka finansowa

Art. 87. Samorząd może prowadzić działalność gospodarczą.

Art. 88. 1. Na majątek izby składają się środki finansowe oraz mienie ruchome i nieruchomości.

2. Majątek izby powstaje:

- 1) ze składek członkowskich;
- 2) z zapisów, darowizn, dotacji;
- 3) z wpływów z działalności gospodarczej;
- 4) z innych wpływów.

3. Majątkiem izby zarządza właściwa rada.

Art. 89. 1. Izby otrzymują z budżetu państwa środki finansowe na:

- 1) prowadzenie rejestrów pielęgniarek i położnych, w tym rejestrów pielęgniarek i położnych czasowo i okazjonalnie wykonujących zawód;
- 2) stwierdzanie oraz przyznawanie prawa wykonywania zawodu;
- 3) wydanie prawa wykonywania zawodu;
- 4) wystawianie i wydawanie zaświadczeń członkom samorządu potwierdzających uznanie kwalifikacji w tym wykształcenie i uprawnienia zawodowe;
- 5) działalność prewencyjną w zakresie odpowiedzialności zawodowej;
- 6) prowadzenie rejestru ukaranych;
- 7) działalność informacyjną, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 9;
- 8) koszty postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zgodnie z art. 65 ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia może, w ramach środków budżetu państwa, których jest dysponentem, dofinansować koszty związane z prowadzeniem Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych.

3. Środki, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazuje minister właściwy do spraw zdrowia, w formie dotacji, na podstawie umów zawartych z odpowiednią okręgową radą lub Naczelną Radą, zawierających w szczególności:

1) określenie wysokości finansowania;

2) sposób dokonywania rozliczeń;

3) sposób i terminy przekazywania środków;

4. Minister właściwy do spraw zdrowia może przeprowadzić kontrolę realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, w okresie trwania umowy i przez okres pięciu lat po jej wygaśnięciu.

Art. 90. Nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 91. Dotychczasowe Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych z siedzibami w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Lublinie, Łodzi, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu i Zielonej Górze stają się odpowiednio okręgowymi izbami pielęgniarek i położnych w rozumieniu art. 7 ust. 3.

Art. 92. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy likwiduje się:

1) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Białej Podlaskiej;

2) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Bielsku-Białej;

3) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Toruniu;

4) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Chełmie;

5) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Ciechanowie;

6) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie;

7) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Elblągu;

8) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Gorzowie Wielkopolskim;

9) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Jeleniej Górze;

10) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu;

11) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Koninie;

12) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie;

- 13) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Krośnie;
- 14) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Lesznie;
- 15) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Łomży;
- 16) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Nowym Sączu;
- 17) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Ostrołęce;
- 18) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Pile;
- 19) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu;
- 20) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Przeworsku;
- 21) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Radomiu;
- 22) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Siedlcach;
- 23) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Sieradzu;
- 24) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Słupsku;
- 25) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Suwałkach;
- 26) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Tarnowie;
- 27) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Wałbrzychu;
- 28) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych we Włocławku;
- 29) Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Zamościu.

2. Właściwa terytorialnie okręgowa izba określona w art. 7 ust. 3, wstępuje w prawa i obowiązki okręgowych izb wymienionych w ust. 1, których siedziby znajdują się na obszarze jej działania.

3. Naczelna Rada rozstrzyga spory dotyczące przejęcia praw i obowiązków likwidowanych okręgowych izb działających przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Organy okręgowych izb określonych w art. 91 działające przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i ich członkowie działają do czasu pierwszego posiedzenia nowo wybranych organów w wyniku wyborów przeprowadzonych na podstawie ust. 6.

6. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy odbędą się wybory do organów okręgowych izb, o których mowa w art. 7 ust. 3.

7. Do wyborów, o których mowa w ust. 6, nie stosuje się przepisów art. 9 ust. 2.

Art. 93. 1. Organy okręgowych izby, o których mowa w art. 7 ust. 3, przejmą zbiory danych osobowych będące w posiadaniu likwidowanych okręgowych izb.

2. Rejestry prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów, stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rejestrami w jej rozumieniu.

3. Stosunki pracy z pracownikami likwidowanych okręgowych izb wygasają z dniem pierwszego posiedzenia organów okręgowych izb wybranych w wyborach, o których mowa w art. 92 ust. 6, jeżeli przed upływem tego terminu nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy albo w razie nieprzyjęcia nowych warunków pracy lub płacy.

Art. 94. Dotychczasowe uchwały podjęte przez organy likwidowanych okręgowych izb zachowują moc.

Art. 95. 1. Przepisy niniejszej ustawy dotyczące odpowiedzialności zawodowej stosuje się do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prawomocnym orzeczeniem w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

2. Czynności w sprawach, o których mowa w ust. 1, dokonane na podstawie przepisów dotychczasowych są skuteczne.

3. Przepisu art. 10 ust. 5 nie stosuje się do rzeczników odpowiedzialności, zastępców rzeczników odpowiedzialności zawodowej i członków sądów pielęgniarek i położnych wybranych na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 96. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11g oraz art. 11h ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 97, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 59 i art. 60 ust. 5 ustawy z dnia ... 2009 r. o zawodach pielęgniarce i położnej.

Art. 97. Traci moc ustawa z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178, z późn. zm.³⁾).

Art. 98. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 24, poz. 110 i Nr 91, poz. 410, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2002 r. Nr 62, poz. 559, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2004 r. Nr 92, poz. 885 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1237

UZASADNIENIE

I. Wprowadzenie.

Samorząd pielęgniarek i położnych jest jedną z postaci samorządu zawodowego reprezentującego osoby wykonujące zawody zaufania publicznego, jakie w świetle art. 17 Konstytucji mogą istnieć w demokratycznym państwie prawnym celem sprawowania pieczy nad należyтым wykonywaniem tychże zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Aktualnie podstawę normatywną dla istnienia samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych stanowi ustawa z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178, z późn. zm.).

Przedmiotowy akt prawny pochodzi z okresu sprzed uchwalenia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., stąd też szereg szczegółowych rozwiązań normatywnych zawartych w aktualnie obowiązującej ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych musi budzić uzasadnione wątpliwości z punktu widzenia wymogów państwa prawa. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt wielokrotnej nowelizacji ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. Wszystkie te okoliczności łącznie przesądają o potrzebie uchwalenia nowej ustawy regulującej funkcjonowanie samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, przy czym konieczność zapewnienia spójności i przejrzystości uregulowań prawnych ze sfery pielęgniarstwa i położnictwa aktualizuje kwestię przygotowania projektu ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych w ścisłym związku z równoległym projektem ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej. Projekt ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych uwzględnia więc nowe treści merytoryczne wynikające z projektu ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej.

W projekcie proponuje się odejście od dotychczasowego ujęcia członkostwa w samorządzie pielęgniarek i położnych. Podstawą do takiego ujęcia jest sam art. 17 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi m. in., że samorząd zawodowy reprezentuje osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów. W związku z tym zaproponowano, aby członkiem samorządu pielęgniarek i położnych była pielęgniarzka, położna, która ma prawo wykonywania zawodu, przy czym członkostwo w samorządzie rozpoczyna się od dnia podjęcia uchwały o stwierdzeniu albo przyznaniu prawa wykonywania zawodu (art. 4 ust. 2). Projektowana regulacja w tym zakresie ma więc na celu pełniejsze oddanie istoty samorządu zawodowego jako instytucji publicznoprawnej.

Projekt ustawy w znacznej części zawiera rozwiązania przeniesione z ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych. Dotyczy to w szczególności zadań samorządu, jego struktury, nazewnictwa i kompetencji organów. Wartością samą w sobie jest bowiem niewątpliwie uhonorowanie tradycji i zwyczajów w funkcjonowaniu jednostek samorządu zawodowego, jakie utrwały się na gruncie dotychczasowej regulacji prawnej. W niezbędnym zakresie zostały przy tym dookreślone zadania przypisane poszczególnych organom samorządowym celem zapewnienia przejrzystości ich działania i likwidacji wątpliwości interpretacyjnych.

Nadmienić należy, że art. 17 ust. 1 Konstytucji pozostawiła ustawodawcy swobodę w kształtowaniu samorządu zawodowego. Wynika to wprost z tego przepisu, zgodnie z nim można tworzyć samorzady zawodowe w „drodze ustawy”. Tym samym ustawodawca jest także uprawniony do ukształtowania ustroju danego w celu zapewnienia możliwości wykonywania przez samorząd jego zadań, przejawiających się w sprawowaniu pieczy nad należywym wykonywaniem zawodu zaufania publicznego. Podkreślenia wymaga to, że Konstytucja wyznacza w tym zakresie dwie istotne przesłanki sprawowania pieczy, musi to nastąpić w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Innymi słowy przyjęte przez ustawodawcę rozwiązania mają zapewnić jak najdalej idącą realizację interesu publicznego i jego ochronę.

II. Przepisy ogólne projektowanej ustawy.

Uwzględniając treść art. 17 ust. 1 Konstytucji projektowana ustawa określa organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków (art. 1 ust. 1 tj. zakres przedmiotowy i podmiotowy projektowanej ustawy).

Samorząd zawodowy pielęgniarek i położnych reprezentuje zawodowe, społeczne i ekonomiczne interesy tych zawodów. Jak stanowi art. 1 ust. 3 samorząd jest niezależny w wykonywaniu swych zadań i podlega tylko przepisom prawa. Zmiana dotychczasowej treści analogicznego przepisu obecnie obowiązującego jest podyktowana treścią art. 87 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z nim oprócz ustaw źródłami prawa powszechnie obowiązującego są także ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Tym samym oczywistą kwestią jest podleganie samorządu pielęgniarek i położnych również innym źródłom prawa powszechnie obowiązującego niż tylko ustawa.

Przynależność pielęgniarek i położnych do samorządu jest obowiązkowa i łączy się obecnym rozumowaniem charakteru samorządu zawodowego wynikającym z treści art. 17 ust. 1 Konstytucji.

Zgodnie z art. 1 ust. 5 jednostkami organizacyjnymi samorządu pielęgniarek i położnych posiadającymi osobowość prawną są Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych oraz okręgowe izby pielęgniarek i położnych.

Z tym przepisem bezpośrednio łączy się art. 7 ust. 3 projektowanej ustawy. Zmienia on liczbę okręgowych izb pielęgniarek i położnych oraz wprowadza dla nich nowy podział terytorialny (właściwość miejscową). Zgodnie z projektowanym rozwiązaniem obszar działania poszczególnych okręgowych izb będzie pokrywał się z podziałem administracyjnym kraju na województwa. Siedzibami organów okręgowych izb będą zatem poszczególne miasta wojewódzkie. Zmiana powyższa jest oczywista i wiąże się przede wszystkim z dokonanymi w 1999 r. zmianami podziału administracyjnego kraju. Przyjęcie takiego rozwiązania przez ustawodawcę ma na celu dostosowanie organizacji samorządu do zadań, które są rzeczywiście wykonywane przez organy poszczególnych okręgowych izb. Zmniejszenie liczby okręgowych izb, a co za tym idzie zwiększenie liczby członków należących do poszczególnych izb, powinno spowodować racjonalizację wykonywania zadań przez samorząd oraz związanych tym wydatków. Ponadto, ułatwi współpracę organów okręgowych izb z administracją publiczną. Projektowana regulacja stanowi istotną zmianę w organizacji samorządu umożliwiającą poprawienie możliwości sprawowania pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodów pielęgniarki i położnej w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Taki bowiem jest cel proponowanej zmiany. Tym samym dotychczasowa liczba okręgowych izb (45 okręgowych izb) ulegnie zmniejszeniu do 16. Jednocześnie projektowana ustawa zakłada w art. 7 ust. 4 możliwość tworzenia w ramach danej okręgowej izby delegatur na obszarze jej działania. Intencją takiego rozwiązania jest chęć zapewnienia możliwości wykonywania części zadań wymagających bliskiego kontaktu z członkami samorządu w innym miejscu niż siedziba organów izby. Tworzenie delegatur będzie należało do kompetencji okręgowych zjazdów (art. 19 ust. 1 pkt 4). Projektowany art. 7 ust. 3 dokonuje wyliczenia poszczególnych okręgowych izb, których obszar pokrywa się z podziałem administracyjnym kraju na województwa, oraz wskazuje ich siedziby. Artykuł 3 projektowanej ustawy zawiera otwarty katalog zadań samorządu pielęgniarek i położnych. Ma on charakter ogólny, gdyż jego doprecyzowanie następuje w innych przepisach

projektowanej ustawy, a także w innych aktach normatywnych stanowiących źródła prawa powszechnie obowiązującego.

Zgodnie z art. 4 pielęgniarka i położna staje się członkiem samorządu z dniem wpisania do rejestru prowadzonego przez właściwą ze względu na miejsce wykonywania zawodu okręgową radę. Regulacje zawarte w tym artykule szczegółowo określają zasady dokonywania wpisu i jego zmian.

Uwzględniając dotychczasowe wątpliwości, w szczególności dotyczące opłacania składek członkowskich przez osoby wykonujące zawód zagranicą, projekt ustawy w projektowanym art. 4 ust. 8 jednoznacznie wskazuje, że pielęgniarka, położna w przypadku wykonywania zawodu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa wniosek o wykreślenie jej z rejestru wraz z informacją o miejscu wykonywania zawodu. Nadmienić należy, że dotychczasowy stan prawny w tej kwestii jednoznacznie precyzował, iż na listę członków okręgowej izby wpisuje się pielęgniarki i położne, które posiadają prawo wykonywania zawodu oraz zamierzają wykonywać lub wykonują zawód na obszarze działania izby. Tym samym obowiązujący przepis nie stwarzał podstaw do ściągania składek od osób wykonujących zawód zagranicą. Aby jednoznacznie sprawy te wyjaśnić projekt ustawy wprowadza ww. regulację.

Natomiast art. 5 wprowadza niezmiernie istotne z punktu widzenia osób wykonujących zawód pielęgniarstwa i położnej prawa i obowiązki członków samorządu.

Przepisy ogólne projektowanej ustawy zawierają ponadto, tzw. słowniczek ustawowy, zawierający katalog niektórych istotnych z punktu widzenia projektowanej regulacji definicji (art. 2) oraz przewidzianą w art. 6 ochronę zatrudnienia osób sprawujących funkcję w organach samorządu pielęgniarstwa i położnych.

III. Organy samorządu i ogólne zasady ich działania.

Przepisy rozdziału 2 określają organy zarówno okręgowych izb jak i Naczelnej Izby. Ponadto, wprowadzają ogólne zasady dotyczące funkcjonowania tych organów; przepisy wspólne ich dotyczące stosuje się zarówno do okręgowych izb jak i do Naczelnej Izby.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 organami okręgowej izby są:

- 1) okręgowy zjazd;
- 2) okręgowa rada;
- 3) okręgowa komisja rewizyjna;
- 4) okręgowy sąd;

5) okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

Przepis powyższy potwierdza dotychczasową strukturę organów okręgowej izby pielęgniarek i położnych. Należy nadmienić, że okręgową izbę tworzą pielęgniarzki i położne wpisane do rejestru pielęgniarek, położnych prowadzonego przez okręgową radę, o czym stanowi ust. 2 tego artykułu.

Jak już była mowa o tym wyżej, obszar działania poszczególnych okręgowych izb pokrywa się z podziałem administracyjnym kraju na województwa. Natomiast siedzibami organów okręgowych izb są:

- 1) Dolnośląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Wrocław;
- 2) Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Bydgoszcz;
- 3) Lubelskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Lublin;
- 4) Lubuskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Zielona Góra;
- 5) Łódzkiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Łódź;
- 6) Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Kraków;
- 7) Mazowieckiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Warszawa;
- 8) Opolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Opole;
- 9) Podkarpackiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Rzeszów;
- 10) Podlaskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Białystok;
- 11) Pomorskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Gdańsk;
- 12) Śląskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Katowice;
- 13) Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Kielce;
- 14) Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Olsztyn;
- 15) Wielkopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Poznań;
- 16) Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych - Szczecin.

Przepisy art. 8 regulują strukturę organów Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych. Siedzibą Naczelnej Izby i jej organów jest miasto stołeczne Warszawa. Natomiast organami Naczelnej Izby są:

- 1) Krajowy Zjazd;
- 2) Naczelna Rada;
- 3) Naczelna Komisja Rewizyjna;
- 4) Naczelny Sąd;

5) Naczelny Rzecznik.

Ważne regulacje doprecyzowujące dotychczasowy stan prawny zawiera projektowany art. 9. Zgodnie z nim kadencja organów izby trwa 4 lata. Organy te działają do czasu pierwszego posiedzenia nowo wybranych organów. Ponadto, funkcję przewodniczącego okręgowej rady, wiceprzewodniczącego okręgowej rady, skarbnika okręgowej rady, okręgowego rzecznika oraz sekretarza okręgowej rady, Prezesa Naczelnej Rady, Wiceprezesa Naczelnej Rady, Skarbnika Naczelnej Rady, Naczelnego Rzecznika oraz Sekretarza Naczelnej Rady można nieprzerwanie pełnić nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje. Jeżeli wyboru dokonano na skutek wygaśnięcia mandatu przed upływem danej kadencji, pełnienie funkcji do końca tej kadencji przyjmuje się za pełnienie jej przez pełną kadencję. Jednocześnie zgodnie z projektowanymi przepisami zastępca rzecznika odpowiedzialności zawodowej będzie pełnił funkcję do czasu wyboru nowego zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

Dotychczasowe unormowania w tym zakresie budziły szereg wątpliwości. Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 14 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych kadencja organów izby trwa 4 lata. Natomiast ust. 2 tego samego artykułu stanowi, iż tę samą funkcję w organach izby można pełnić nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje. Tym samym ponowny wybór tej samej osoby na tę samą funkcję w organie okręgowej izby pielęgniarek i położnych na następną trzecią kadencję jest w sposób oczywisty sprzeczny z przytoczoną treścią art. 14 ust. 2. Mimo tak jednoznacznej normy prawnej doszło do jej naruszenia przez niektóre okręgowe izby pielęgniarek i położnych. W 2007 r. w następstwie dokonanych przez poszczególne okręgowe zjazdy pielęgniarek i położnych wyborów do organów izb nastąpiło naruszenie przytoczonego wyżej stanu prawnego poprzez wybór na trzecią kadencję osób dotychczas sprawujących funkcję przewodniczących okręgowej rady pielęgniarek i położnych. Na tle łamania powyższego zakazu zapadło postanowienie Sądu Najwyższego (sygn. akt III ZS 6/08), w uzasadnieniu którego Sąd Najwyższy potwierdził fakt naruszania normy zabraniającej ponownego wyboru na trzecią kadencję. Mając na uwadze omówiony stan prawny projektowana norma w sposób możliwie precyzyjny określa, tak aby nie było wątpliwości, kogo należy rozumieć pod pojęciem osoby pełniącej funkcję w organach izby. Powyższe doprecyzowanie nastąpiło poprzez enumeratywne wskazanie tych funkcji.

Artykuł 10 projektowanej ustawy reguluje sprawy związane z wyborami w izbach, w szczególności dotyczące biernego i czynnego prawa wyborczego. Zgodnie z ust. 1 czynne prawo

wyborcze przysługuje wszystkim członkom izby, z wyjątkiem członków ukaranych karą zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres od roku do 5 lat oraz wobec, których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia prawa wykonywania zawodu. Natomiast ust. 2 reguluje bierne prawo wyborcze. Zgodnie z nim bierne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom izby, z wyjątkiem członków zawieszonych w prawie wykonywania zawodu na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy z dnia ... 2009 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa, wobec których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia prawa wykonywania zawodu, skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub ukaranych jedną z kar wymienionych w art. 58 ust. 1 pkt 1-6.

Utrata biernego prawa wyborczego trwa do czasu upływu terminu zatarcia kary lub upływu terminu, na który został orzeczony środek zabezpieczający.

Należy nadmienić, że czynne i bierne prawo wyborcze nie przysługuje członkom samorządu, którzy za okres co najmniej jednego roku nie opłacili składki członkowskiej (ust. 3). Przepis ten stanowi nowe unormowanie związane z problemami jakie mają jednostki organizacyjne samorządu ze ściąganiem składek od swoich członków.

Wybory do organów izby odbywają się w głosowaniu tajnym, przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

Dalsze przepisy zawarte w art. 10 wprowadzają szczegółowe rozwiązania dotyczące sprawowania niektórych funkcji w organach izb.

Do pełnienia funkcji rzecznika odpowiedzialności zawodowej, jego zastępcy oraz członków sądów pielęgniarstwa i położnictwa mogą kandydować pielęgniarki, położne wykonujące zawód nieprzerwanie co najmniej od 10 lat. Przepis ten ma zapewnić, że tak ważną funkcję jurysdykcyjną w samorządzie pełnić będą osoby mające niezbędne doświadczenie w jego wykonywaniu.

Członkowie sądu pielęgniarstwa i położnictwa, komisji rewizyjnej, Naczelnej Komisji Rewizyjnej, rzecznik odpowiedzialności zawodowej i jego zastępcy, nie mogą być członkami innego organu samorządu, z wyjątkiem okręgowego zjazdu i Krajowego Zjazdu.

W razie wygaśnięcia mandatu okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej przed upływem kadencji lub niemożności sprawowania funkcji, do czasu wyboru nowego rzecznika funkcję tę pełni jeden z zastępców wyznaczony przez Naczelnego Rzecznika.

Zbliżone rozwiązanie ma miejsce także w przypadku Naczelnego Rzecznika, W razie wygaśnięcia jego mandatu przed upływem kadencji lub niemożności sprawowania funkcji, do czasu wyboru nowego rzecznika funkcję tę pełni jeden z zastępców wyznaczony przez Naczelnego Sąd.

Ponadto, ust. 9 i 10 określają sytuację prawną zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej. Przepisy art. 11. regulują przypadki wygaśnięcia i zawieszenia mandatu członka organu izby przed upływem kadencji.

Ważną normę zawiera art. 12 projektowanej ustawy, mianowicie w sprawach wynikających z przepisów prawa organy kolegialne izb podejmują uchwały. Istotne jest w tym przepisie wskazanie przez ustawodawcę konieczności niezwłocznego (tj. bez zbędnej zwłoki) sporządzenia w wyniku podjętej uchwały jej tekstu oraz podkreślenie konieczności podejmowania uchwał w sprawach wynikających z przepisów prawa przez organy kolegialne samorządu (okręgowe zjazdy i rady oraz Naczelnego Zjazd i Rada). Dotychczasowa praktyka niektórych organów samorządu wskazuje na niejednorodność w tym zakresie. Większość okręgowych izb sporządza teksty podjętych uchwał (np. w sprawie wyborów dokonanych przez okręgowe zjazdy), niemniej jednak niektóre okręgowe izby nie uznają konieczności dokonania takiej czynności pozbawiając tym samym Ministra Zdrowia możliwości skorzystania z uprawnień nadzorczych (tj. zaskarżenia uchwały do Sądu Najwyższego). Zgodnie z ust. 2 uchwały organów izby podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności, co najmniej połowy członków tego organu.

Doprecyzowanie istniejących obecnie uprawnień nadzorczych Ministra Zdrowia nad samorządem ma miejsce w art. 13. Obecny stan prawny w tym zakresie zawarty w art. 6 obowiązującej ustawy budził wątpliwości samorządu, szczególnie obowiązek przesyłania Ministrowi podjętych uchwał. Przede wszystkim obowiązek ten nie był sformułowany bezpośrednio lecz wynikał z wykładni celowościowej art. 6 ust. 1 obowiązującej ustawy. Projekt zakłada w ust. 4, że minister właściwy do spraw zdrowia, w celu realizacji uprawnienia dotyczącego zaskarżania uchwał podejmowanych przez organy samorządu (ust. 2) lub w przypadku niewykonania obowiązku określonego w ust. 1 (tj. nienadesłania stosownej uchwały), ma prawo zwrócić się do organu izby

z żądaniem przekazania podjętej przez ten organ uchwały. Organ izby przekazuje uchwałę niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania.

Jednak istotą art. 13 ust. 1 jest uprawnienie ministra właściwego do spraw zdrowia do zaskarżenia do Sądu Najwyższego uchwały organu izby pod zarzutem niezgodności z prawem (tj. legalności). Do rozpoznania tej skargi Sąd Najwyższy będzie stosował przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

Z postanowieniem tym koresponduje obowiązek przekazywania przez organy izb ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie 21 dni od dnia ich podjęcia, niektórych rodzajów uchwał dotyczących najistotniejszych kwestii z punktu widzenia zgodnego z prawem funkcjonowania organów samorządu. Wyliczenie zawarte w ust. 1 ma charakter enumeratywny i dotyczy uchwał w zakresie:

- 1) regulaminów wyborów do organów izb;
- 2) regulaminów organów izb;
- 3) wyborów osób na funkcję w organach izb;
- 4) reprezentowania izb przez osoby pełniące funkcję w ich organach;
- 5) budżetów izb.

Projektowana regulacja przewiduje, że Minister będzie mógł skierować skargę do Sądu w ciągu 3 miesięcy (obecnie ma to zrobić w ciągu 2 miesięcy) od dnia otrzymania uchwały. Wydłużenie tego terminu wynika z konieczności eliminowania z obiegu prawnego uchwał sprzecznych z prawem i jest powiązany z potrzebą analizowania często bardzo skomplikowanych stanów faktycznych i prawnych zaistniałych przy podejmowaniu uchwał przez organy samorządu.

Tak jak obecnie Sąd Najwyższy będzie mógł utrzymać zaskarżoną uchwałę w mocy lub ją uchylić i przekazać do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu. Będzie jednak miał obowiązek ustalenia wytycznych co do sposobu jej załatwienia, jest to istotne z punktu widzenia wykonania orzeczenia Sądu Najwyższego przez organy samorządu.

Minister właściwy do spraw zdrowia będzie miał także możliwość zwrócenia się do Krajowego Zjazdu lub do Naczelnej Rady o podjęcie uchwały w sprawie należącej do właściwości samorządu. Wniosek ten powinien rozpatrzyć najbliższy Krajowy Zjazd, a Naczelna Rada - w terminie miesiąca od dnia jego wpływu. Przytoczone uprawnienia odpowiadają dotychczasowemu stanowi prawnemu (tj. art. 6 ust. 2 obowiązującej ustawy).

Artykuły 14 i 15 regulują kwestie szczegółowe związane z członkostwem w organach samorządu. Regulują mianowicie sprawy wynagrodzenia (art. 14) oraz zwalniania z obowiązków pracowniczych osób pełniących funkcję z wyboru w organach izby lub wykonującego czynności na rzecz izby.

IV. Organy okręgowej izby.

Rozdział 3 projektowanej ustawy zawiera postanowienia szczegółowe dotyczące organów okręgowej izby.

Najwyższym organem okręgowej izby jest okręgowy zjazd. Tym samym okręgowy zjazd jest organem uchwałodawczym podejmującym najistotniejsze rozstrzygnięcia z punktu widzenia okręgowej izby. Okręgowy zjazd odbywa się raz w roku i jest zwoływany przez okręgową radę, natomiast nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje okręgowa rada:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek Naczelnej Rady;
- 3) na wniosek okręgowej komisji rewizyjnej;
- 4) na wniosek co najmniej 1/5 członków okręgowej izby.

W okręgowym zjeździe uczestniczą delegaci wybrani w rejonach obejmujących swym zasięgiem część obszaru działania izby. Otwarty katalog zadań okręgowego zjazdu określa art. 19 projektowanej ustawy.

Natomiast okręgowa rada jest organem wykonawczym okręgowej izby i wykonuje zadania samorządu na obszarze działania danej izby. Jej zadania wymienia art. 20. W skład prezydium okręgowej rady wchodzi: przewodniczący okręgowej rady wybrany przez okręgowy zjazd oraz wybrani przez radę spośród jej członków: wiceprzewodniczący, sekretarz, skarbnik i członkowie. Nadmienić, należy że prezydium jest organem wykonawczym okręgowej rady i działa w jej imieniu w sprawach określonych jej uchwałą. Ponadto, w posiedzeniach okręgowej rady i jej prezydium mają prawo uczestniczyć, z głosem doradczym, przewodniczący okręgowej komisji rewizyjnej, przewodniczący okręgowego sądu oraz okręgowy rzecznikowi i jego zastępcy.

Zadania pozostałych organów okręgowej izby są wymienione w art. 22 (okręgowa komisja rewizyjna), art. 23 (okręgowy sąd pielęgniarek i położnych) i art. 24 (okręgowy rzecznik).

V. Organy Naczelnej Izby.

Analogiczną systematykę jak rozdział dotyczący organów okręgowej izby zachowuje także rozdział 4 Organy Naczelnej Izby.

Najwyższym organem Naczelnej Izby jest Krajowy Zjazd. W Krajowym Zjeździe biorą udział delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy oraz, z głosem doradczym, niebędący delegatami członkowie ustępujących organów Naczelnej Izby. Krajowy Zjazd zwołuje Naczelna Rada co 4 lata. Natomiast nadzwyczajny Krajowy Zjazd zwołuje Naczelna Rada:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek Naczelnej Komisji Rewizyjnej;
- 3) na wniosek, co najmniej 1/4 okręgowych rad.

W związku ze zmianą liczby okręgowych rad nastąpiła zmiana w art. 26 ust. 4 pkt 3. Projekt przewiduje, że nadzwyczajny Krajowy Zjazd będzie zwoływany na wniosek 1/4 okręgowych rad a nie tak jak jest obecnie 1/3.

Zadania Krajowego Zjazdu określa art. 27 projektowanej ustawy.

Organem wykonawczym Naczelnej Izby jest Naczelna Rada w skład której wchodzi:

- 1) Prezes Naczelnej Rady;
- 2) członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd;
- 3) przewodniczący okręgowych rad.

Naczelna Rada wybiera spośród siebie Prezydium. Prezydium Naczelnej Rady stanowią: Prezes i wybrani przez Naczelną Radę wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie. Prezydium jest organem wykonawczym Naczelnej Rady i działa w jej imieniu w sprawach określonych jej uchwałą. Otwarty katalog zadań Naczelnej Rady zawiera art. 29.

Ważnym uprawnieniem Naczelnej Rady jest możliwość zwrócenia się do okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu jej działania. Ponadto, Naczelna Rada jest obowiązana do uchylenia uchwały okręgowej rady sprzecznej z prawem, regulaminem wydanym na podstawie ustawy lub uchwałą wyższego organu.

Analogicznie jak w przypadku okręgowej rady w posiedzeniach Naczelnej Rady i jej prezydium mają prawo uczestniczyć, z głosem doradczym, Przewodniczący Naczelnej Komisji Rewizyjnej, Przewodniczący Naczelnego Sądu oraz Naczelny Rzecznik i jego zastępcy.

Istotnym zadaniem określonym w art. 29 ust. 1 pkt 5 jest określanie zasad wykonywania obowiązku dotyczącego aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych przez pielęgniarki położne. Z uprawnienia takiego korzystają inne zawody zaufania publicznego np. (radcowie prawni). Obowiązek ten będzie wynikał z art. 74 ust. 1 projektowanej ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

Zadania pozostałych organów Naczelnej Izby są wymienione w art. 31 (Naczelna Komisja Rewizyjna), art. 32 (Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych) i art. 33 (Naczelny Rzecznik).

VI. Odpowiedzialność zawodowa.

W projekcie ustawy proponuje się pełne uregulowanie kwestii odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych. Dotychczas kwestie praw i obowiązków stron postępowania w zakresie odpowiedzialności zawodowej były uregulowane w ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 19 stycznia 1993 r. w sprawie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 9, poz. 45). Taka sytuacja nie miała uzasadnienia w świetle obowiązujących zasad konstytucyjnych w zakresie stanowienia prawa. Należy bowiem mieć na uwadze, iż w drodze przeprowadzenia stosownego postępowania z zakresu odpowiedzialności zawodowej następuje istotna ingerencja w prawa i wolności obywatelskie, która w demokratycznym państwie prawnym w świetle art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy znajduje ona dostateczne umocowanie w akcie prawnym o randze ustawy. Dotychczasowy stan prawny, w ramach którego istotny fragment normatywny dotyczący odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych znajdował uregulowanie w akcie wykonawczym, musiał rodzić w tym zakresie uzasadnione wątpliwości.

Celem dostatecznego wypełnienia wymogów konstytucyjnych szereg unormowań dotyczących zarówno istoty samej odpowiedzialności zawodowej jak i jej proceduralnego urzeczywistnienia został przeniesiony w ramach przedkładanego projektu na poziom ustawy. Do regulacji w formie aktu prawnego o randze rozporządzenia zostały pozostawione jedynie kwestie ściśle techniczne nie mające bezpośredniego wpływu na prawa i wolności obywatelskie (upoważnienie do wydania aktu wykonawczego znajduje się w art. 85). Postulowane ustawowe usankcjonowanie regulacji odpowiedzialności zawodowej niewątpliwie wzmocni jej znaczenie na płaszczyźnie prewencji indywidualnej jak i generalnej. Z uwagi na fakt, iż postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej jest szczególnym przypadkiem postępowania penalnego proponowany w projekcie model procedury urzeczywistniającej odpowiedzialność zawodową pielęgniarek i położnych respektuje podstawowe zasady rządzące postępowaniem karnym. Rozszerzeniu ulega przy tym sam katalog kar, które mogą zostać wymierzone osobie podlegającej odpowiedzialności zawodowej w razie autorytatywnego potwierdzenia przewinienia zawodowego (chodzi mianowicie o karę pieniężną). Element sankcji majątkowej pozwala

bowiem na bardziej efektywną realizację celów karania w ramach odpowiedzialności zawodowej. Z pewnością istnieją bowiem takie przewinienia, w związku z dopuszczeniem się których celowe staje się wymierzanie właśnie kary o charakterze bezpośrednio majątkowym. Brak tego rodzaju sankcji w aktualnej sytuacji był źródłem istotnych trudności przy doborze adekwatnego środka oddziaływania w przypadku przewinień zawodowych o średnim stopniu społecznej szkodliwości. Stosownej modyfikacji ulega także właściwość sądu rozpatrującego odwołanie od zapadłego rozstrzygnięcia sądu odpowiedzialności zawodowej.

Rozdział projektowanej ustawy dotyczący odpowiedzialności zawodowej jest najobszerniejszą częścią projektowanego aktu normatywnego (art. 34-86 projektowanej ustawy). Wynika to z konieczności ustawowego szczegółowego określenia praw i obowiązków stron postępowania. Jak już była mowa o tym wcześniej materia ta powinna być przedmiotem rozwiązań ustawowych.

Zgodnie z art. 34 członkowie samorządu podlegają odpowiedzialności zawodowej przed sądem pielęgniarów i położnych za postępowanie sprzeczne z zasadami etyki zawodowej oraz za zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu (przewinienie zawodowe).

Stronami postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej pielęgniarów i położnych są pokrzywdzony oraz pielęgniarz lub położna, której dotyczy postępowanie, lub obwiniona. Natomiast w postępowaniu przed sądem pielęgniarów i położnych również rzecznik odpowiedzialności zawodowej. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przewinienie zawodowe (art. 37 i 38).

Natomiast za obwinioną uważa się pielęgniarz, położną, wobec której w toku postępowania wyjaśniającego rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu (art. 39).

Zgodnie z art. 53 ust. 1 sprawy w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej rozpoznają okręgowe sądy i Naczelny Sąd. Właściwość sądów określa się na podstawie ust. 2 tego artykułu. Właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest zatem, okręgowy sąd izby, której obwiniona jest członkiem w chwili wszczęcia postępowania. Natomiast w przypadku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonującego czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarzki, położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polski właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest okręgowy sąd izby, na której obszarze miało miejsce przewinienie

zawodowe. W sprawach przeciwko członkom organów izb wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 2-5 i art. 8 ust. 1 pkt 2-5 sprawę rozpoznaje okręgowy sąd wskazany przez Naczelny Sąd.

Okręgowy sąd orzeka w składzie trzyosobowym. Natomiast Naczelny Sąd orzeka w składzie pięciosobowym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Na podstawie art. 58 ust. 1. Sąd pielęgniarek i położnych orzeka następujące kary:

- 1) upomnienie;
- 2) nagane;
- 3) karę pieniężną;
- 4) zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w zakładach opieki zdrowotnej na okres od 1 roku do 5 lat;
- 5) ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu na okres od 6 miesięcy do 2 lat;
- 6) zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od roku do 5 lat;
- 7) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Przy czym karę pieniężną orzeka się na cel społeczny związany z ochroną zdrowia w wysokości od 1.000 do 10.000 zł.

Od orzeczenia okręgowego sądu stronom przysługuje odwołanie do Naczelnego Sądu w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Od prawomocnego orzeczenia sądu pielęgniarek i położnych kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, Rzecznikowi Praw Obywatelskich i Prezesowi Naczelnej Rady przysługuje skarga do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionej sądu okręgowego (sąd powszechny) w terminie 2 miesiące od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Rejestr ukaranych pielęgniarek i położnych prowadzi Naczelna Rada.

VII. Majątek i gospodarka finansowa.

Samorząd może prowadzić działalność gospodarczą. Na majątek izby składają się środki finansowe oraz mienie ruchome i nieruchomości.

Ważnym źródłem współfinansowania samorządu są środki pochodzące z budżetu państwa. Zadania na których realizację są one kierowane określa art. 89 ust. 1 projektowanej ustawy. Ich katalog wynika z realizowanych obecnie zadań samorządu. Obowiązki budżetu państwa w tym względzie wynikają obecnie z treści art. 58 ustawy obowiązującej. Zgodnie z nim izby pielęgniarek i położnych otrzymują z budżetu państwa środki finansowe na pokrycie kosztów

tych czynności określonych w ustawie, które dotychczas były wykonywane przez organy administracji państwowej. Cytowany przepis wiązał się z przejęciem przez organy samorządu dotychczasowych zadań administracji państwowej. Przez zdania dotychczas wykonywane przez organy administracji państwowej należy rozumieć te sprawy, które pod rządami poprzedniej ustawy tj. ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o pielęgniarstwie (Dz. U. Nr 27, poz. 199) były wykonywane przez właściwe organy administracji państwowej tj. wojewodów (wojewódzkiej władzy administracji ogólnej). Do zadań tych należały m.in. sprawy dotyczące odpowiedzialności zawodowej. Tym samym projektowany art. 89 ust. 1 stanie się nową podstawą do finansowania tych działań w obecnym kształcie. Powyższe środki będzie tak jak obecnie przekazywał minister właściwy do spraw zdrowia na podstawie umów zawartych z odpowiednią okręgową radą lub Naczelną Radą, w formie dotacji.

Zachowana zostanie tak jak jest obecnie możliwość dofinansowania przez ministra zdrowia właściwego do spraw zdrowia Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych (art. 89 ust. 2).

Przepis art. 90 stanowi podstawę ustawową umożliwiającą ściąganie izbom zaległych składek na rzecz samorządu oraz kosztów postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej. Zgodnie z jego treścią nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

VIII. Przepisy przejściowe i końcowe.

Rozdział 7 projektowanej ustawy rozstrzyga zasadnicze kwestie dotyczące działania organów okręgowych izb obecnej kadencji po wejściu w życie niniejszej ustawy. Ponadto, określa stosowanie jej przepisów do trwających postępowań z zakresu odpowiedzialności zawodowej. Przede wszystkim jednak określono w nim sprawy związane ze zmniejszeniem liczby okręgowych izb z 45 do 16 tj. likwidację 29 okręgowych izb i kwestie przejęcia ich praw i obowiązków.

Zgodnie z art. 91 dotychczasowe Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych z siedzibami w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Lublinie, Łodzi, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu i Zielonej Górze stają się odpowiednio okręgowymi izbami pielęgniarek i położnych w rozumieniu art. 7 ust. 3.

Natomiast zgodnie z art. 92 ust. 1 likwidacji ulegną te okręgowe izby, których siedziby znajdowały się w miastach nie będących siedzibą województw.

Ważną normę zawiera ust. 2 tego artykułu, zgodnie z nim właściwa terytorialnie okręgowa izba określona w art. 7 ust. 3, wstępuje w prawa i obowiązki likwidowanych okręgowych izb wymienionych w ust. 1, a których siedziby znajdują się na obszarze jej działania.

Ewentualne konflikty w sprawach dotyczących przejęcia praw i obowiązków rozstrzygać będzie Naczelna Rada.

Organy okręgowych izb określonych w art. 91 (tj. izb które pozostaną) działające przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i ich członkowie działają do czasu pierwszego posiedzenia nowo wybranych organów.

Wybory do nowych organów zostaną przeprowadzone w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Do wyborów tych nie będą miały zastosowania przepisy art. 9 ust. 2 (ograniczenie sprawowania funkcji w organach samorządu do dwóch kadencji).

Zgodnie z art. 93 ust. 1. Organy nowopowstałych okręgowych izby przejmą zbiory danych osobowych będące w posiadaniu likwidowanych okręgowych izb. Natomiast rejestry prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów, staną się z dniem wejścia w życie projektowanej ustawy rejestrami w jej rozumieniu.

Dotychczasowe stosunki pracy z pracownikami likwidowanych okręgowych izb wygasają z mocy prawa w dniu pierwszego posiedzenia organów okręgowych izb wybranych w wyborach, o których mowa w art. 92 ust. 6, jeżeli przed upływem tego terminu nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy albo w razie nieprzyjęcia nowych warunków pracy lub płacy.

Nadmienić należy, że dotychczasowe uchwały podjęte przez organy likwidowanych okręgowych izb zachowują moc.

Projektowana ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, tym samym projekt zakłada 6 miesięczny okres *vacatio legis*, który jest niezbędny z uwagi na zasadnicze zmiany wynikające z wprowadzanych ustawą unormowań.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) niniejszy projekt ustawy został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przedmiotowy projekt ustawy nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego

systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami prawa wspólnotowego.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt ustawy dotyczy pielęgniarek i położnych, organów samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, ministra właściwego do spraw zdrowia, Ministra Sprawiedliwości oraz Rzecznika Praw Obywatelskich. Projektowane uregulowania rozszerzają też kognicję sądów powszechnych tj. sądów okręgowych (właściwość w kwestii rozpoznania odwołania od prawomocnych orzeczeń sądów odpowiedzialności zawodowej). Pośrednio projektowana ustawa będzie oddziaływać także na sferę prawną pacjentów korzystających ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez pielęgniarki i położne.

Jednocześnie projekt ustawy będzie oddziaływał na osoby fizyczne zatrudnione w likwidowanych okręgowych izbach pielęgniarek i położnych. Sprawy pracownicze dotyczące osób zatrudnionych w likwidowanych izbach (m.in. kwestie związane ze stosunkami pracy), będą podejmowane przez okręgowe izby, których obszar działania będzie pokrywał się z podziałem administracyjnym kraju na województwa. Należy nadmienić, że izby będą miały uprawnienie do tworzenia delegatur na obszarze ich działania. Tym samym projektowana ustawa stworzy warunki umożliwiające dalsze zatrudnianie tych osób w delegaturach, które będą mogły powstać w dotychczasowych siedzibach likwidowanych izb. Mając na uwadze okoliczność, zgodnie z którą pracodawcami dla tych osób będą nowo powstałe okręgowe izby trudno jest określić liczbę osób z którymi zostanie rozwiązany stosunek pracy. Kwestia ta pozostaje w wyłącznej gestii okręgowych izb posiadających osobowość prawną.

Ponadto, należy wskazać, iż z punktu widzenia omawianych regulacji został przewidziany w projektowanej ustawie stosowny okres *vacatio legis* (wynikający z zasad prawidłowej legislacji), którego zadaniem jest umożliwienie podmiotom na które oddziałuje ustawa dostosowanie się do zmian z niej wynikających.

2. Konsultacje społeczne

Równoległe do uzgodnień międzyresortowych projektowana regulacja została przekazana do konsultacji wskazanym podmiotom:

1. Naczelna Rada Lekarska,
2. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych ,
3. Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych,

4. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
5. Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie,
6. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
7. Forum Związków Zawodowych,
8. Sekretariat Ochrony Zdrowia Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
9. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia,
10. Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia – „Porozumienie Zielonogórskie”
11. Federacja Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej,
12. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej,
13. Polskie Towarzystwo Położnych,
14. Polskie Towarzystwo Pielęgniarstwa Opieki Paliatywnej i Hospicyjnej,
15. Polskie Stowarzyszenie Pielęgniarek Pediatrycznych,
16. Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa,
17. Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Rodzinnego,
18. Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Onkologicznego,
19. Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Ginekologiczno-Położniczego,
20. Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Przewlekłe Chorych i Niepełnosprawnych,
21. Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Anestezjologicznego,
22. Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Pediatrycznego,
23. Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Epidemiologicznego,
24. Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych,
25. Państwowa Komisja Akredytacyjna,
26. Krajowa Rada Akredytacyjna Szkolnictwa Medycznego,
27. Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych
28. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,
29. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
30. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego,
31. Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych,
32. Krajowy Związek Pracodawców NZOZ – „Porozumienie Śląskie”,
33. Stowarzyszenie Pacjentów „Primum Non Nocere”

Projekt ustawy został również umieszczony na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Zdrowia.

Wyniki konsultacji zostaną przedstawione w niniejszej Ocenie po ich zakończeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Projekt ustawy nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Przekazywane na podstawie projektowanego art. 89 ust. 1 środki finansowe z budżetu państwa będą na dotychczasowym poziomie, który co roku jest określony przez ustawę budżetową. W budżecie na 2009 r. kwota środków finansowych przekazywanych na rzecz samorządu pielęgniarek i położnych wynosi 3.848.000zł.

Projektowane zmiany w terytorialnym zasięgu działania okręgowych izb pielęgniarek i położnych nie spowodują skutków budżetowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projekt ustawy nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ na rynek pracy

Projekt ustawy nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Jednakże nowe regulacje dotyczące określenia członkostwa w samorządzie pielęgniarek i położnych pozwolą na wskazanie dokładnej liczby pielęgniarek i położnych wykonujących zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co w istotny sposób ułatwi wdrażanie przez właściwe organy działań zaradczych w sytuacji zwiększającego się deficytu pielęgniarek i położnych w kraju.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Projekt ustawy nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionów.

7. Wpływ regulacji na warunki życia ludności

Projekt ustawy nie ma wpływu na warunki życia ludności.

8. Wpływ regulacji na ochronę zdrowia

Zapewnienie przejrzystości i funkcjonalności nadzoru samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych nad przedstawicielami tychże zawodów medycznych może przyczynić się do podniesienia standardu świadczonych usług zdrowotnych a ostatecznie także ugruntować

autorytet zawodów pielęgniarstwa i położnictwa oraz umocnić społeczne zaufanie i szacunek do zawodu pielęgniarstwa i położnictwa.